

HRVATSKI SABOR

Klub zastupnika Mosta

Zagreb, 14.07.2022.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Klub zastupnika Mosta, temeljem članka 165. Poslovnika Hrvatskog sabora, a vezano na Prijedlog odluke o pristupanju promjene Ustava Republike Hrvatske, s prijedlogom nacрта promjene Ustava Republike Hrvatske te Prijedloga Odluke o pristupanju izmjene Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske, s prijedlogom nacрта izmjene Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske, predlaže da Hrvatski sabor donese sljedeći:

Z a k l j u č a k

- I. U postupku izmjene Ustava Republike Hrvatske nužno je voditi računa o Kodesku dobre prakse, odnosno preporukama Venecijske komisije o suvišnosti i kontraproduktivnosti kvoruma, te o promjeni Ustava Republike Hrvatske obavezno uključiti građane koji bi o tome odlučivali putem referendumu.
- II. Referendum je ključni građanski demokratski alat koji omogućava izražavanje narodne volje u međuizbornoj razdoblju. U vremenu krize koje nam predstoji potrebno je građanima olakšati participiranje u demokratskim procesima, što znači olakšati referendumske inicijative, a ne ići prema njihovom onemogućavanju kao što je sada slučaj.
- III. Potrebno je smanjiti broj potrebnih potpisa za raspisivanje referendumu, produljiti rok za prikupljanje potpisa, omogućiti prikupljanje potpisa preko sustava e-građani te omogućiti prikupljanje potpisa na svim javnim površinama i privatnim mjestima.

Obrazloženje

Izmjene Ustava koje se odnose na uređenje referendumskog pitanja ne smiju biti dio zatvorenih političkih pregovora koji se odvijaju daleko od očiju javnosti i potencijalni predmet političke trgovine. Sukladno Kodeksu dobre prakse, odnosno preporukama Venecijanske komisije, na koje se poziva i sama Vlada RH u Zakonu o referendumu, građani Republike Hrvatske trebaju neposredno, dakle na referendumu, odlučiti o mijenjanju ustavnih odredbi jer je to jedno od naših najvažnijih ustavnih prava. Također, prema navedenim preporukama kvorum nije potrebno uvoditi, pogotovo imajući u vidu i specifične hrvatske društvene okolnosti, odnosno broj glasača koji se nalazi izvan RH i čija je izlaznost mala i činjenicu da je glasača znatno manje nego što je u službenoj evidenciji Ministarstva pravosuđa i uprave. Ključno, predloženi kvorum za izmjene Ustava, s obzirom na službene podatke o izlaznosti na parlamentarne izbore, gotovo je nemoguće ostvariti te bi njegovo uvođenje u praksi značilo dokidanje mogućnosti referendumu u Republici Hrvatskoj. Suprotno tendenciji predloženih zakonskih izmjena, raspisivanje referendumu i participiranje građana u demokratskim procesima nužno je što prije olakšati suprotno predloženom arbitrarnom proširenju svestvlasti Ustavnog suda koji može spriječiti referendumske inicijative i prije prikupljanja potpisa, a s obzirom na prethodna postupanja Ustavnog suda u (ne)odobranju referendumskih inicijativa, ulogu i ovlasti Ustavnog suda treba načelno preispitati, a način izbora ustavnih sudaca izmijeniti imajući prije svega u vidu izvrsnost pravnih stručnjaka, a ne njihovu političku podobnost.

Potpredsjednik Kluba zastupnika

Zvonimir Trosköt

